

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060107

DOM
2025-02-24
Stockholm

Mål nr
P 7128-24

Sid 1 (4)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2024-05-03 i mål nr P 1208-24, se bilaga A

PARTER

Klagande

J.K.

Motpart

1. Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommun
753 75 Uppsala

2. Södra Lindbackens Samfällighetsförening, 717917-9523
Ryttartorpsvägen 25
754 71 Uppsala

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av väderskydd för grillplats på fastigheten X i Uppsala kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom och Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommuns beslut den 14 november 2023 (dnr PBN 2022-002790) att ge bygglov för nybyggnad av väderskydd på fastigheten X i Uppsala kommun samt avslår bygglovsansökan.

Dok.Id 2162107

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

J.K. har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva nämndens beslut och avslå ansökan om bygglov.

Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommun och Södra Lindbackens Samfällighetsförening har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

J.K. har anfört i huvudsak samma skäl som i mark- och miljödomstolen och framhållit bl.a. följande. Bygglovets bör inte beviljas eftersom åtgärden inte utgör en liten avvikelser. Byggnaden är i sin helhet placerad på mark som enligt detaljplanen inte får bebyggas.

Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommun har vidhållit sitt beslut att bevilja bygglovets och anfört i huvudsak följande. Den aktuella marken för väderskyddet är planlagd som parkmark. Visserligen är parkmarken markerad som så kallad punktprickad mark i detaljplanen, det vill säga mark som inte får bebyggas men i planbestämmelsen medges att vissa åtgärder får anordnas på den punktprickade marken, såsom lekplats, grillplats och dylikt.

Det är av stort allmänt intresse att ha en fungerande grillplats. Nämndens bedömning är att det allmänna intresset av att ha en gemensam väderskyddad grillplats i detta fall väger tyngre än det enskilda intresset av utsikt över parken. Mot bakgrund av att planbestämmelserna tillåter grillplats på punktprickad mark kvarstår plan- och byggnadsnämndens bedömning att aktuellt väderskydd är att anse som en liten avvikelser och är förenlig med detaljplanens syfte.

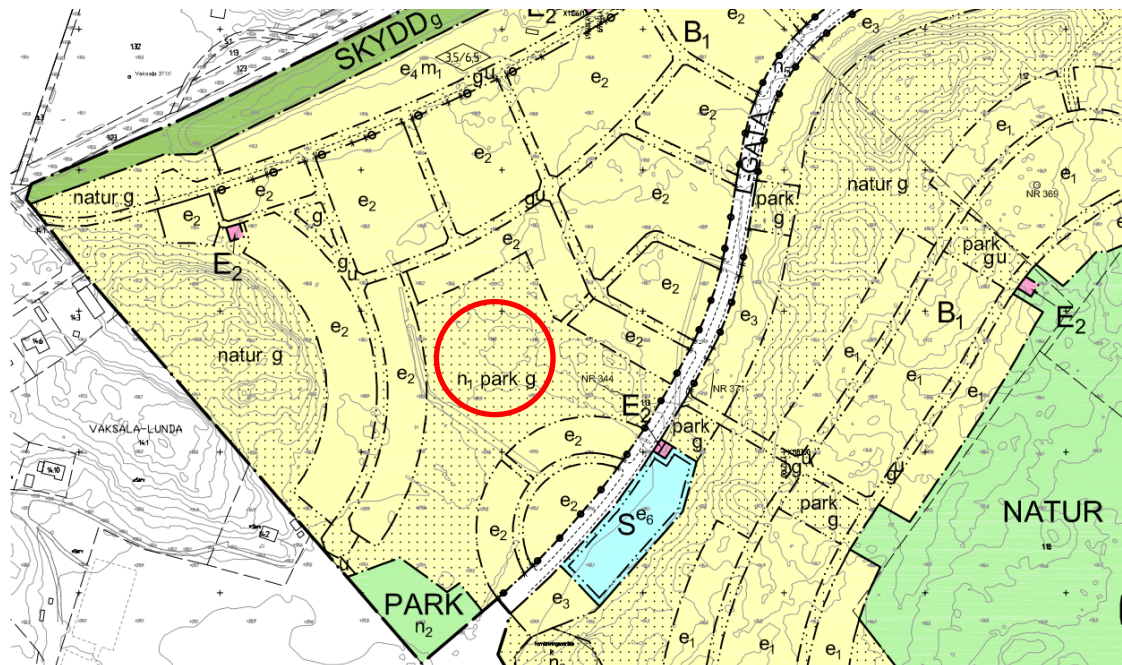
Södra Lindbackens Samfällighetsförening har anfört i huvudsak följande. Väderskyddet till grillplatsen är i linje med detaljplanens intentioner och tillgodoser både de boendes och kommunens önskemål om att skapa en trivsamt och användbar gemensamt yta. Detaljplanens syfte är att möjliggöra anläggandet av lekplatser,

grillplatser och liknande på prickmark, i syfte att främja naturliga mötesplatser och gemensamhetsytor. Det är naturligt att en grillplats förses med ett väderskydd. Detta bör betraktas som en del av grillplatsen, men även rimligen omfattas av begreppet ”dylikt”.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

För att bygglov ska beviljas inom områden som omfattas av detaljplan krävs enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, bl.a. att åtgärden inte strider mot detaljplanen.

Fastigheten X omfattas av en detaljplan. Planen antogs 2010 och genomförandetiden löper fortfarande. Väderskyddet för grillplatsen är uppfört på kvartersmark för bostäder B₁, inom ett område med egenskapsbeteckningarna n₁, park och g, där park innebär att marken ska anordnas som parkmark. Marken inom aktuellt område är även punktprickad vilket innebär att den inte får bebyggas. Inom punktprickat område får dock lekplats, grillplats och dylikt anordnas.

Del av gällande detaljplan för Y (Jälla), Uppsala kommun

Väderskyddet utgör en byggnad (se 1 kap. 4 § PBL) och den har uppförts på mark som inte får bebyggas. Åtgärden strider därmed mot detaljplanen. Bygglov får dock ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan om avvikelsen är förenlig med planens syfte och avvikelsen är liten eller är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt (se 9 kap. 31 § b PBL).

Utrymmet för att tillåta att en byggnad i sin helhet placeras på mark som inte får bebyggas är begränsat (jfr Mark- och miljööverdomstolens avgörande den 24 september 2015 i mål nr P 4488-15 och däri nämnda avgöranden). Väderskyddet upptar en yta om cirka 18 kvadratmeter och är fyra meter högt. Det är i sin helhet placerat inom kvartersmark och på punktprickad mark. Domstolen anser att det mot den bakgrunden inte finns utrymme för att bedöma den sökta åtgärden som en liten avvikelse. Det förhållandet att detaljplanen ger utrymme för anordnande av grillplats inom det punktprickade området medför inte någon annan bedömning, då väderskyddet är en byggnad som inte kan anses inrymmas under anordnande av grillplats och dylikt. Åtgärden är inte heller nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Bygglov för väderskyddet kan därför inte ges med stöd av 9 kap. 31 b § PBL. Bygglovet ska därför upphävas och ansökan avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Liselotte Rågmark, tekniska rådet Ewa André Holst samt hovrättsråden Katarina Berglund, referent, och Kristina Dreijer.

Föredragande har varit Jennifer Jarebro.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2024-05-03
meddelad i
Nacka

Mål nr P 1208-24

PARTER

Klagande
J.K.

Motparter

1. Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommun
753 75 Uppsala

2. Södra Lindbackens Samfällighetsförening
Ryttartorpsvägen 25
754 71 Uppsala

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Uppsala läns beslut den 18 januari 2024 i ärende nr 9391-2023, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av väderskydd för grillplats på fastigheten X
1:17 i Uppsala kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommun (nämnden) beviljade den 14 november 2023 bygglov för nybyggnad av väderskydd för grillplats på fastigheten X i Uppsala kommun. J.K., boende på grannfastigheten Z, överklagade nämndens beslut till Länsstyrelsen i Uppsala län (länsstyrelsen) som avslog hans överklagande.

J.K. har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

J.K. har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva beslutet om bygglov.

Till stöd för sin talan har J.K. bl.a. anfört följande.

Grillhuset är inte förenligt med detaljplanens syfte och utgör ingen liten avvikelse. En del av detaljplanens syfte är att i bostadsområdet bevara grönstråk och skydda naturvärden medelst planbestämmelser. Den specifika yta som nu tas i anspråk har omnämnts på flera ställen i planbeskrivningen. Ytan är markerad som värdefull åkerholme, den har ingått i Jordbruksverkets ängs- och betesinventering och består av hagmark med höga naturvärden som bevarats i parkmark. Genom detta lov kompromissas ytterligare yta som blivit kvar av kulturlandskapet bort. De gröna värdena får ge vika. När detaljplanen antogs var ytan där grillhuset nu uppförts alltså av karaktären åkerholme/betesvall och har kommit att grusas i strid mot detaljplanen. I samband med att grillhuset olovligen uppförts har ytterligare vegetation kring byggnaden röjts och rödlistade träd tagits ned och därmed har dess karaktär ytterligare fråntagits. Lämnar man åkerholmen/betesvallen ifred så borde det finnas förutsättningar för naturen att återhämta sig. Byggnaden utgör heller inte en liten avvikelse när den i sin helhet är placerad på den flacka hagmarken som enligt detaljplanen inte får bebyggas (punktprickad mark).

J.K. har åberopat bevisning i form av bl.a. nutida samt historiskaflygfotografier med grillhusets position markerad samt fotografi på det delvis uppförda grillhuset samt utdrag från detaljplan och plankarta.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har beaktat vad J.K. har framfört och finner inte anledning att göra en annan bedömning än underinstanserna. Domstolen gör följande tillägg.

Det framgår av underlaget i målet att det aktuella väderskyddet placeras på en grusad yta som i planbeskrivningen pekats ut som hagmarksområde med höga naturvärden som bevaras i parkmark. Av planbeskrivningen framgår vidare att området är större än 0,5 hektar och att det inte omfattas av ett generellt biotopskydd.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att den ansökta åtgärden inte påverkar de närliggande åkerholmarna som är bevarade i detaljplanen och att det finns därmed inte skäl att anta att åtgärden skulle innebära en betydande påverkan på skyddade arter i området.

Sammantaget anser domstolen att förutsättningarna för att bevilja bygglov är uppfyllda. Vad J.K. i övrigt har anfört föranleder inte domstolen att göra någon annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 24 maj 2024.

Caroline Arvidsson

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Caroline Arvidsson, ordförande, och tekniska rådet Kent Svensson. Föredragande har varit tingsnotarien Molly Trygg